

5.

tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Fekete Vince: *Mesék*
A szárnyas királyfi – magyar népmese, Benedek Elek feldolgozása

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

 Szöveggyűjtemény

 Füzet, íróeszköz

Tábla, kréta/táblafilc

Nem hatalommal...

Minimum 2x45 perces szövegfeldolgozó és szövegalkotó óra (magyar, kreatív írás)

Mit jelentenek a gyerekek számára a mesék? Mit tekintenek jónak, rossznak vagy szépnek? Személyes és csoportos értékelésre, véleményalkotásra nyílik lehetőség az ismert mesék és egy versszöveg figyelembevételével. Egy sémákból „kilógó” mesén keresztül pedig a hatalommal szembeni erőszakmentes, lelki-szellemi ellenállás lehetőségeit gondolhatjuk át, és „szárnyakat kaphatnak” a gyerekek egy szövegalkotó feladaton keresztül.

Áttekintő vázlat

5.1 Mesék mérlegen	45 perc
5.1a Topmese	25 perc
5.1b Jó mesék – rossz mesék	20 perc
5.2 Meseszárnyak	45 perc
5.2a Szárnyas királyfi	20 perc
5.2b Szárnyakat kaptam	min. 25 perc
Összesen:	min. 2x45 perc

A szokásos előkészítés mellett ügyeljünk arra, hogy táblára kell jegyeznünk az értékszempontokat, toplistás címeket, tehát legyen kéznél használható kréta vagy filc!

MIT AKARUNK ELÉRNİ?

A mesék értékszempontjainak végiggondolása, érvelés, véleményalkotás készségének fejlesztése.

FELADATOK LEÍRÁSA

5.1 Mesék mérlegen

5.1a Topmese

Melyik a kedvenc meséd, és miért? Írj három jellemzőt, melyek alapján számodra az élre került!

Miután a gyerekek leírták értékelő szempontjaikat, gyűjtsük össze, és gyakoriság alapján állítsuk azokat értéksorrendbe! Ugyanezt végezzük el a mesecímekkel is! Így lesz egy-egy cím- és szempontlistánk.

JEGYZETEIM

Vedd figyelembe!

A szempontokat kulcsszavakkal felírhatjuk a táblára, a címetek olvasva elég a többször szereplőket felírni. A szempontok azonossága természetesen nem a megfogalmazás, hanem a lényege szerint dől el.

5.1b Jó mesék – rossz mesék

Olvassák el a gyerekek önállóan **Fekete Vince: Mesék** című versét, és gyűjtés össze, hogy a versben beszélő gyerek hogyan és mi alapján értékeli a mesét! Számokkal fontossági sorrendbe is állíthatják a szempontjait.

Önálló munka után beszéljük meg, melyek a versbeszélő fő szempontjai!

- Ezek alapján mit állít a mesékről?
- Mit szeretne velük tenni?
- Mit gondoltok, ki a vers szereplője? Miért?

Vitassuk meg az állításait, a válaszaitokat indokoljátok is meg:

- Igaza van-e abban, hogy csak jó mesék vannak, rosszak nincsenek?
- Igaza van-e abban, hogy a mesékből el kéne tüntetni a boszorkákat, a gonosz mostohákat?
- Mi lenne a mesékből, ha eltűnne belőlük minden gonosz? Ki képes arra, hogy a gonoszságot eltüntesse?
- Ha mégis van rossz mese, akkor az miért rossz?

Vedd figyelembe!

Fekete Vince: *A Piros autó lábnyomai a hóban* című kötetének versei egy kilenc-tíz éves kislány történetét beszélik el, mintha naplót írna, a saját „naplóversein” keresztül. Innen való a *Mesék* című vers is.

5.2 Meseszárnyak

5.2a Szárnyas királyfi

Olvassák el a gyerekek önállóan **A szárnyas királyfi** című magyar népmesét (**Benedek Elek feldolgozása**), és keressék a választ a következő kérdésekre:

Szerintük ez jó mese vagy rossz mese, szép mese vagy kevésbé szép mese?

Miben különbözik sok más mesétől? Gyűjtsenek különbségeket!

Beszélgessünk a megfigyeléseik (illetve az alábbi kérdések) alapján:

- Hány lánya volt a királynak?
- Elég aktív szerepet játszott a lány. Mit tett?
- Ki volt a gonosz a mesében?
- Milyen segítséget kapott a szegény királyfi?
- Mi mentette meg az életüket és szerelmüket?

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Mesék értékelése,
toplista, szempontlista
készítése
Vers olvasása,
értelmezése
Véleményalkotás, érvé-
lés
a vers állításaival kap-
csolatban

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHÉZ A FELADATHOZ?

Tábla, kréta/táblaflc

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Egy sémából „kiló-
gó” mesén keresztül
a hatalommal szem-
beni erőszakmentes,
lelki-szellemi ellenállás
lehetőségének felisme-
rése.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Mese olvasása,
értelmezése
Beszélgetés
Kreatív írás: valós vagy
képzelt történet, mese
fogalmazása a témára
Művek felolvasása

JEGYZETEIM

Vedd figyelembe!

A mesében a gonosz, hatalmi erőszak nem a mostohaanya vagy boszorkány, nem is egy sárkány vagy idegen lovag által történik, hanem a vagyona tekintő apa által. A szerelmesek ezzel szemben a tiszta, érdek nélküli szerelmet képviselik, mindketten aktív kiállással, egészen az életáldozatig. Szabadulásuk pedig egy ikaroszi leleménynek köszönhető, ami a hatalommal szemben nem az erőszak, hanem a lelki-szellemi erő eszközeivel él (és ezt szimbolizálja).

Igei üzenete, párhuzama a mesének: „Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel! – mondja a Seregek Ura.” (Zakariás 4,6)

5.2b Szárnyakat kaptam

min 25
perc

Mikor szoktuk azt mondani, hogy „szárnyakat kaptam”?

Fogalmazz meg írásban egy valós vagy képzelt történetet, illetve mesét, amiben a főszereplő (főhős) „szárnyakat kap”. A történet játszódhat a jövőben, lehetnek benne sci-fi elemek, de lehet klasszikus mese, és elmesélhetsz egy valóban megtörtént esetet is.

A történetet megfogalmazhatod a saját nevedben is: mintha te lennél a főszereplő, és te kapnál szárnyakat.

Óra végén olvassanak fel a vállalkozó gyerekek néhány szárnyas írást a befejezettek közül!

Vedd figyelembe!

Rövid mesét, elbeszélő fogalmazást kérünk, de mindig akad, aki úgy belemerül, hogy nem elég neki 20-25 perc. Számukra maradhat otthoni feladat a befejezés. Ha szeretnénk, hogy a gyerekek megosszák egymással azt, amit írtak, akkor egy teljes fogalmazás órát is rászánhatunk a kreatív írás feladatára.

